

Τα σενάρια για το συνταξιοδοτικό

Έξι μεγάλες ομάδες εργαζομένων απειλούνται από τις προωθούμενες αλλαγές στο ασφαλιστικό σύστημα. **Οι δημόσιοι υπάλληλοι, οι στρατιωτικοί, οι εργαζόμενοι στα Σώματα Ασφαλείας, οι «σαραντάρηδες», οι γυναίκες αλλά και οι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα που σπεύδουν να βγουν πρόωρα στη σύνταξη** αναμένεται μεταξύ άλλων να επηρεαστούν από την επερχόμενη μεταρρύθμιση. Η κυβέρνηση θα ανοίξει τα χαρτιά της για τις προωθούμενες αλλαγές στα όρια ηλικίας και στις συντάξεις την ερχόμενη Τρίτη σε συνεδρίαση της επιτροπής ειδικών για το ασφαλιστικό. Πάντως με δεδομένο πως ο πρωθυπουργός έχει μιλήσει για αύξηση των ορίων ηλικίας για τη συνταξιοδότηση, όλα δείχνουν πως οι παρεμβάσεις θα είναι ευρύτερες από ό,τι αρχικά αναμενόταν.

Στόχος είναι να κλείσουν οι πόρτες εξόδου πριν από το 65ο έτος της ηλικίας και να επανεξεταστούν τα λεγόμενα «ειδικά» όρια, που επιτρέπουν την πρόωρη συνταξιοδότηση. Την ίδια στιγμή κυβερνητικά στελέχη παρά το μπαράζ ερωτήσεων δεν δίνουν σαφή απάντηση για το θέμα της παράτασης του εργασιακού βίου μετά το 65ο έτος και μέχρι το 67ο έτος. Αδιευκρίνιστο παραμένει προς το παρόν και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της μεταρρύθμισης, γεγονός που επιτείνει την αναστάτωση των ασφαλισμένων. Από το πότε θα αρχίσουν να «τρέχουν» οι αλλαγές θα εξαρτηθεί και ο αριθμός των εργαζομένων που θα επηρεαστούν.

Επί ποδός πολέμου ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ: «Όχι» σε αύξηση των ορίων και μείωση των συντάξεων

Σε θέση μάχης βρίσκεται το συνδικαλιστικό κίνημα, καθιστώντας σαφές πως δεν θα δεχτεί ανατροπές στα όρια ηλικίας και στο ύψος των συντάξεων. Την ερχόμενη Τετάρτη η ΑΔΕΔΥ και το ΠΑΜΕ προχωρούν σε απεργιακή κινητοποίηση, ενώ στις 24 του μήνα τη «σκυτάλη» παίρνει η ΓΣΕΕ.

«Η λύση δεν είναι η αύξηση των ορίων ηλικίας και η μείωση των συντάξεων, αλλά η αποτελεσματική αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής και των ανεξέλεγκτων δαπανών στους κλάδους υγείας», σημειώνει το μέλος της διοίκησης της ΓΣΕΕ και πρόεδρος του συλλόγου υπαλλήλων της Εμπορικής Τράπεζας, Γ.Κωνσταντινόπουλος. «Δεν είναι δυνατόν», τονίζει, «οι τοκογλύφοι που καταληστεύουν τις οικονομίες των λαών να μας υποδεικνύουν πώς θα ξεπεράσουμε τα όποια οικονομικά προβλήματα υπάρχουν. Δεν μπορεί να πληρώνουν πάντα οι εργαζόμενοι».

«Το μεγάλο πρόβλημα των Ταμείων είναι η μαύρη εργασία, που κοστίζει στο ασφαλιστικό σύστημα πάνω από 8 δισ. ευρώ τον χρόνο. Αυτό είναι από τα βασικά θέματα που πρέπει να τεθούν στον διάλογο για το Ασφαλιστικό και να μην κληθούν να πληρώσουν τον «λογαριασμό» οι... συνήθεις ύποπτοι», τονίζει ο Ν.Χατζόπουλος, πρόεδρος του συλλόγου εργαζομένων ΙΚΑ Αττικής και νήσων.

Απαράδεκτα μέτρα

«Η κυβέρνηση ανακοίνωσε ένα απαράδεκτο, άδικο και συνάμα αναποτελεσματικό νέο πακέτο μέτρων. Ετσι οδηγούμαστε στη σκληρότερη εφαρμογή του συμφώνου σταθερότητας, που αποτελεί τον πολιορκητικό κριό μιας ολομέτωπης επίθεσης κατά των εργαζομένων», σημειώνει ο αναπληρωτής πρόεδρος της ΓΣΕΕ, Γ. Γαβριλής. Καταλήγει τονίζοντας «η πολιτική αυτή για να αντιμετωπιστεί, απαιτεί τον ξεσηκωμό όλων των εργαζομένων. Οι απεργίες στις 10 και στις 24 του μήνα μπορούν να μετατρέψουν το συνδικαλιστικό κίνημα και τους εργαζομένους σε πρωταγωνιστές μιας μεγάλης κοινωνικής αντεπίθεσης».

Γυναίκες στο Δημόσιο: Τουλάχιστον πέντε χρόνια η επιπλέον εργασία

1. Εργαζόμενες στον δημόσιο τομέα. Τουλάχιστον κατά πέντε χρόνια θα αυξηθούν τα όρια για τη συνταξιοδότηση των γυναικών στο Δημόσιο και στα Σώματα Ασφαλείας. Υπολογίζεται πως 140.000 γυναίκες θα επηρεαστούν από την εξίσωση των ορίων ηλικίας, μετά την καταδίκη της χώρας μας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Μεγάλες χαμένες από τις αλλαγές στον δημόσιο τομέα θα είναι οι «παλαιές ασφαλισμένες», δηλαδή όσες ξεκίνησαν να εργάζονται την 1η Ιανουαρίου 1983 έως και τις 31 Δεκεμβρίου 1992. Οι συγκεκριμένες ασφαλισμένες θα δουν τα όρια συνταξιοδότησης να αυξάνονται ακόμη και αν υποβάλουν αίτηση για μειωμένη σύνταξη.

Στη χειρότερη μοίρα βρίσκονται οι γυναίκες με τρία παιδιά, που ασφαλίστηκαν πριν από το 1993. Σήμερα αποχωρούν με 20ετή υπηρεσία ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, ενώ αν περάσει η εξίσωση των ορίων ηλικίας πρέπει να συμπληρώσουν 37 έτη υπηρεσίας. Οι αλλαγές αγγίζουν και τις «νεότερες» ασφαλισμένες, εφόσον βγουν στη σύνταξη ως μητέρες ανηλίκων ή έχουν πάνω από τρία παιδιά. Για παράδειγμα, μητέρα ανηλίκου που ξεκίνησε να εργάζεται μετά το 1993, σήμερα παίρνει πλήρη σύνταξη με 20ετία σε ηλικία 55 ετών, ενώ μετά τις αλλαγές πρέπει να κάνει υπομονή μέχρι το 65ο έτος της ηλικίας.

Αντιθέτως δεν κινδυνεύουν όσες γυναίκες ξεκίνησαν να εργάζονται μετά την 1η Ιανουαρίου 1993 και δεν θα πάρουν σύνταξη ως μητέρες ανηλίκων. Στην περίπτωση αυτή υπάρχουν ήδη ενιαία όρια συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών τόσο στο Δημόσιο όσο και στα άλλα Ταμεία. Το επόμενο διάστημα το υπουργείο Οικονομικών -που έχει την ευθύνη για το θέμα- αναμένεται να παρουσιάσει την τελική του πρόταση για το θέμα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των αλλαγών, καθώς αναμένεται η εξίσωση να γίνει σε δόσεις.

Δημόσιο: Έξοδος στα 60, 35ετία και για ένστολους

2. Δημόσιοι υπάλληλοι, που συνταξιοδοτούνται με 35 έτη υπηρεσίας. Σήμερα μπορούν να αποχωρήσουν σε ηλικία 58 ετών, ωστόσο αναμένεται να υπάρξει αύξηση του ορίου ηλικίας στο 60ό έτος. Με τον τρόπο αυτό θα υπάρξει «εξίσωση» με τα όσα ισχύουν ήδη στον ιδιωτικό τομέα.

3. Στρατιωτικοί και εργαζόμενοι στα Σώματα Ασφαλείας. Στο τραπέζι του διαλόγου θα κατατεθεί πρόταση για αύξηση των απαιτούμενων ετών ασφάλισης από 25 στα 35 για συνταξιοδότηση χωρίς όριο ηλικίας.

Βαρέα – ανθυγιεινά: Απώλειες για όσους εξαιρεθούν

4. Εργαζόμενοι σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα στον ιδιωτικό τομέα. Θα συσταθεί επιτροπή ειδικών, η οποία θα αποφασίσει ποια επαγγέλματα θα μείνουν στη λίστα (η οποία δεν έχει ανανεωθεί για περισσότερο από είκοσι χρόνια). Το θέμα θα εξεταστεί από την αρχή και δεν θα ληφθεί υπόψη το πόρισμα της επιτροπής Μπεχράκη, το οποίο είχε προκαλέσει την αντίδραση του συνδικαλιστικού κινήματος.

Σε όσα επαγγέλματα εξαιρεθούν από το ευνοϊκό αυτό καθεστώς, έρχεται αύξηση των ορίων ηλικίας από 5 έως και 7 χρόνια. Για παράδειγμα ασφαλισμένος μετά το 1993 σήμερα μπορεί να πάρει σύνταξη σε ηλικία 60 ετών, ενώ σε περίπτωση που εξαιρεθεί από το ευνοϊκό αυτό καθεστώς θα πρέπει να συμπληρώσει το 65ό έτος. Επιπλέον οι συγκεκριμένοι εργαζόμενοι θα δουν τον μισθό τους να «συρρικνώνεται» κατά 250 ευρώ τον μήνα, καθώς θα χάσουν το ειδικό επίδομα που δικαιούνται σήμερα όσοι είναι στα βαρέα και ανθυγιεινά.

Η απώλεια του ειδικού επιδόματος επηρεάζει και τις συντάξεις, οι οποίες για τους «νέους» ασφαλισμένους θα είναι μειωμένες από 10% μέχρι 20%. Είναι χαρακτηριστικό πως σήμερα εργαζόμενος με 1.400 ευρώ μισθό και 35ετία δικαιούται σύνταξη 980 ευρώ, ενώ μετά τις αλλαγές θα περιοριστεί στα 840. Ως «αντιστάθμισμα» για τις αλλαγές θα υπάρξει επέκταση του θεσμού των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμαμάτων στον δημόσιο τομέα.

Ιδιωτικός τομέας: Φρένο στις συντάξεις με 4.500 ένσημα

5. Εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα, που σπεύδουν να βγουν στη σύνταξη με 4.500 ένσημα. Η κυβέρνηση σκοπεύει να καθιερώσει σε όλα τα Ταμεία (πλην του ΟΓΑ) βασική σύνταξη, η οποία θα χορηγείται σε όσους έχουν 4.500 ημέρες ασφάλισης. Με τα σημερινά δεδομένα η σύνταξη αυτή θα μπορούσε να είναι 350 με 360 ευρώ. Στη συνέχεια το ποσό της σύνταξης θα αυξάνεται ανάλογα με τον αριθμό των ενσήμων. Ουσιαστικά θα εφαρμοστεί ένα «αναλογικό» σύστημα, ώστε κάθε χρόνος ασφάλισης μετά τη συμπλήρωση 15ετίας να οδηγεί σε προσαύξηση της βασικής σύνταξης (στόχος είναι να μη χάνεται κανένα ένσημο). Σήμερα δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές στο ποσό της σύνταξης για όσους έχουν από 4.500 έως και 7.500 ημέρες ασφάλισης. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα πολλοί εργαζόμενοι με τη συμπλήρωση 4.500 ενσήμων (με τα οποία θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης) να σταματούν την ασφάλιση και να στρέφονται στη «μαύρη εργασία» μέχρι να «πιάσουν» το όριο ηλικίας. Στόχος των παρεμβάσεων είναι να «πειστούν» οι συγκεκριμένοι εργαζόμενοι να συνεχίσουν να ασφαλιζονται και να ενισχυθεί η ανταποδοτική σχέση εισφορών και παροχών.

Συνταξιούχοι: Περικοπές σε όσους δουλεύουν

6. Συνταξιούχοι του Δημοσίου που απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα. Σήμερα υπάρχουν δύο μέτρα και δύο σταθμά για την απασχόληση των συνταξιούχων, με τους δημοσίους υπαλλήλους να έχουν ευνοϊκότερο καθεστώς σε σχέση με τους υπόλοιπους μισθωτούς. Τώρα θα καθιερωθούν ενιαίες ρυθμίσεις για τους συνταξιούχους σε δημόσιο αλλά και ιδιωτικό τομέα. Η τελική πρόταση θα προβλέπει την αναστολή καταβολής της σύνταξης σε όσους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτηθούν πριν από το 55ο έτος της ηλικίας και στη συνέχεια βρουν άλλη δουλειά. Επιπλέον θα μειώνεται η σύνταξη σε όσους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτηθούν μετά το 55ο έτος της ηλικίας αλλά συνεχίζουν να εργάζονται. Στη συγκεκριμένη περίπτωση θα εφαρμοστεί το «μοντέλο» του ιδιωτικού τομέα, όπου περικόπτεται κατά 70% το ποσό της σύνταξης που υπερβαίνει τα 736 ευρώ (ποσό που ωστόσο θα επαναπροσδιοριστεί προς τα πάνω).

Πηγή: «Το Έθνος», 6/2/2010